

Prognóza výskytu mšic v porostech sadbových brambor v roce 2021 *Aphid incidence forecast in seed potato crops in 2021*

Druhy mšic, jako jsou kyjatka hrachová (*Acyrtosiphon pisum*), mšice střemchová (*Rhopalosiphum padi*), mšice chmelová (*Phorodon humuli*), kyjatka osenní (*Sitobion avenae*), mšice maková (*Aphis fabae*) a jiní zástupci rodu *Aphis* se uplatňují při přenosu neperzistentních virů PVY, PVA, PVM a PVS. Mšice broskvoňová (*Myzus persicae*) a mšice řeštláková (*Aphis nasturtii*), jsou navíc schopny přenášet i perzistentní vir svinutky bramboru (PLRV). Údaje o migraci mšic ze sacích pastí a Lambersových misek jsou pomůckou pro určení termínu zahájení chemické regulace a pro stanovení intenzity zásahů v době vegetace.

Prognóza jarního přeletu „bramborových mšic“ (*Myzus persicae*, *Aphis nasturtii*) **Forecast of spring migration of „potato aphids“ (*Myzus persicae*, *Aphis nasturtii*)**

Mšice broskvoňová (MYZUPE):

Pro jarní období roku 2020 byl očekáván časný a nejméně průměrný přelet. Vše bylo podmíněno vývojem počasí v jarním období. Za zásadní byl považován nálety mšic v době vzcházení porostů sadbových brambor.

Předpokládaný vývoj se naplnil. Jarní migrace byla nejen časná, ale na mnoha lokalitách dokonce nadprůměrná. Největší nálety tohoto druhu byly zaznamenány v období vzcházení brambor. Ošetřování porostů, ale naštěstí i přelety, byly později v průběhu června komplikovány častými srážkami. Na přelomu června a července migrace poklesla dokonce pod dlouhodobý průměr.

Podzimní přelet byl nadprůměrný na všech stanicích, navíc vrcholil brzy a období pro vývoj vejcorodých samiček na broskvoních a kladení vajíček tak bylo dostatečně dlouhé. Naopak poměrně mrazivý průběh zimy neumožnil přežití anholocyklických kmenů.

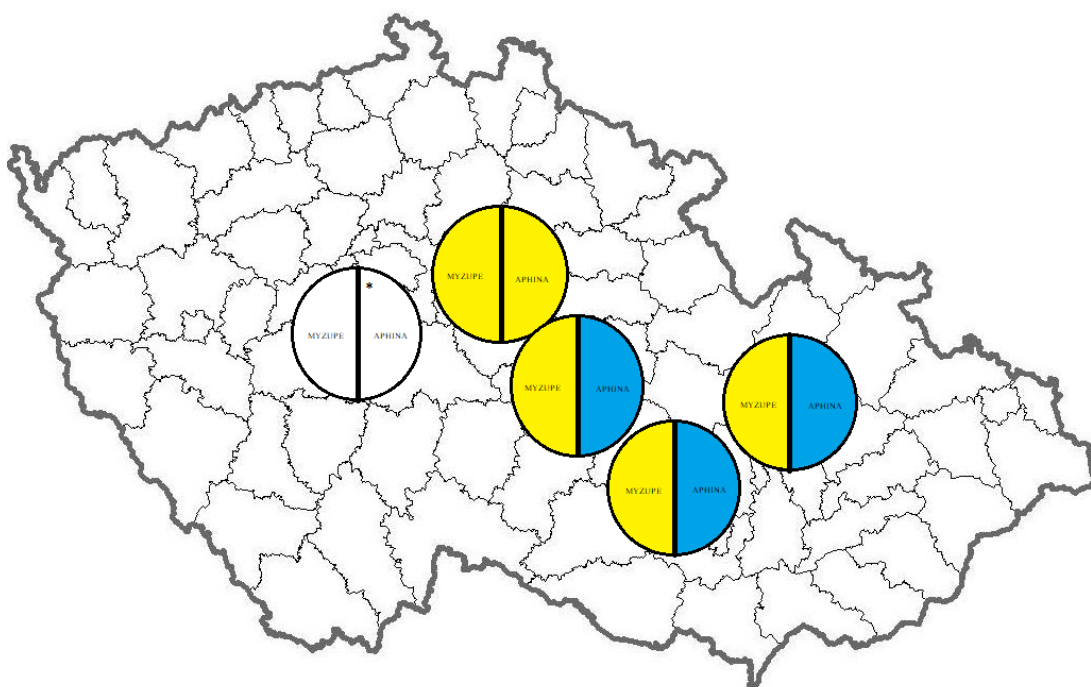
Pro jarní období **roku 2021 je proto očekávána nejméně průměrná migrace**. Riziko velmi časných náletů je nízké z důvodů absence anholocyklických kmenů. Jarní populace tak bude tvořena hlavně potomky zakladatelek vylíhlých na broskvoních.

Mšice řeštláková (APHINA):

Na většině stanic byly zaznamenány průměrné přelety. Znamená to, že byly o něco vyšší, než se předpokládalo. Let byl, stejně jako u mšice broskvoňové, časný a na přelomu června a července rovněž ustal.

Podzimní let byl velmi slabý, výjimkou byla Čáslav, kde byl celkový počet nadprůměrný, vrchol však nastal až v druhé polovině října. Ve Věrovanech a Chrlících nebyla zachycena vůbec.

Pro jaro **2021 jsou očekávány průměrné přelety**, a to na základě zkušeností z minulých let, kdy byl i při slabém podzimním přeletu jarní výskyt na průměrné úrovni. Vyšší záchyty by mohly nastat za ideálních povětrnostních podmínek.

Legenda (intenzita podzimního přeletu)

Legend (intensity of autumn migration)

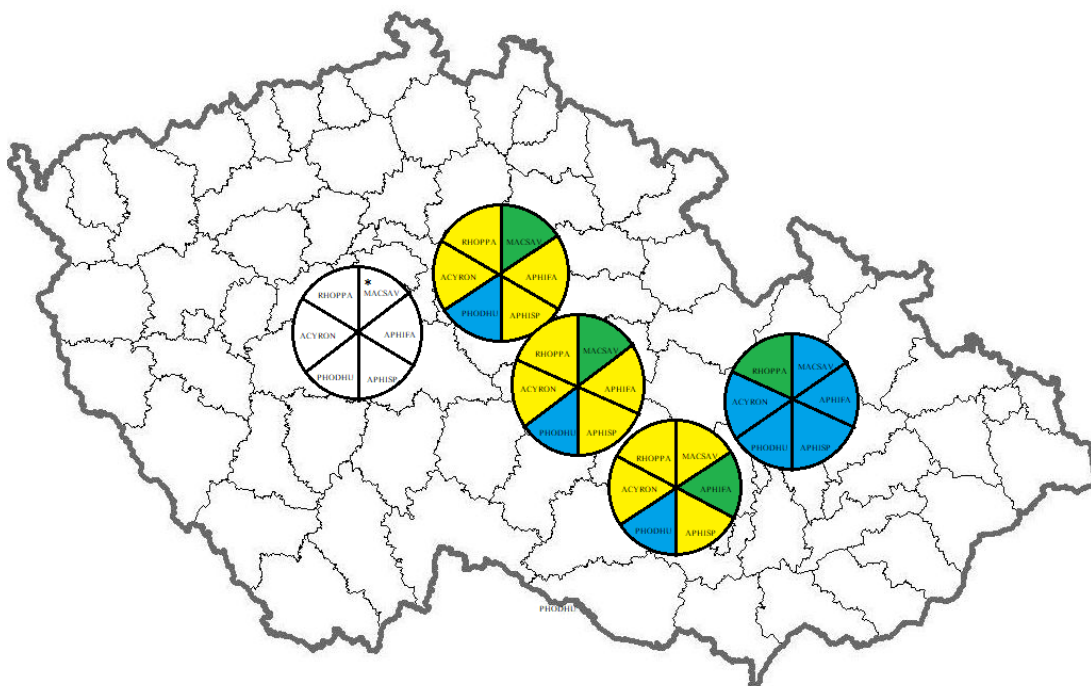
*hodnoty nejsou uváděny z důvodu absence průměrných dat pro lokalitu Dobřichovice

Prognóza jarního přeletu „ostatních bramborových mšic“ (*Rhopalosiphum padi* – RHOPPA, *Acyrtosiphon pisum* – ACYRON, *Phorodon humuli* – PHODHU, *Sitobion avenae* – MACSAV, *Aphis fabae* – APHISP, zástupci rodu *Aphis* – APHISP)
Forecast of spring migration of „other potato aphids“ (*Rhopalosiphum padi*, *Acyrtosiphon pisum*, *Phorodon humuli*, *Sitobion avenae*, *Aphis fabae*, genus *Aphis*)

Během jarní letové vlny migrovala nadprůměrně jen mšice chmelová a mšice maková, jejíž kolonie byly dokonce pozorovány v porostech běžného pěstování brambor v ranobramborářských oblastech. Ostatní sledované druhy přeletovaly jen podprůměrně.

Při podzimní vlně byly ve Věrovanech zaznamenány podprůměrné odchyty u všech jmenovaných druhů kromě mšice střemchové, která tam migrovala průměrně. Na zbylých stanicích vždy alespoň čtyři ze šesti sledovaných druhů přelétaly nadprůměrně, jednalo se o mšici střemchovou, kyjatku hrachovou, druhy z rodu *Aphis* a v Chrlicích o kyjatku osenní, v Lípě a Čáslavi o mšici makovou.

Z hlediska nebezpečí pro porosty sadbových brambor je nejzásadnější oblast Vysočiny reprezentovaná pastí v Lípě, zde je **riziko nadprůměrných výskytů mšic pro jarní období roku 2021 vyšší za vhodných povětrnostních podmínek**, obdobně tak na všech lokalitách kromě Věrovan, kde jsou očekávány jen podprůměrné záchyty.

Legenda (intenzita podzimního přeletu)

Legend (intensity of autumn migration):

*hodnoty nejsou uváděny z důvodu absence průměrných dat pro lokalitu Dobrušovice